

Dokument s plenarne sjednice

A9-0210/2023

5.6.2023

IZVJEŠĆE

o financijskim aktivnostima Europske investicijske banke – godišnje izvješće
za 2022.

(2022/2062(INI))

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvjestitelj: Stefan Heinrich Berger

Izvjestitelj za mišljenje pridruženog odbora u skladu s člankom 57. Poslovnika:
David Cormand, Odbor za proračune

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNE.....	16
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	25
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	26

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o financijskim aktivnostima Europske investicijske banke – godišnje izvješće za 2022. (2022/2062(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 15., 126., 174., 175., 177., 208., 209., 271., 308. i 309. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i Protokol br. 5 Ugovorima o Statutu Europske investicijske banke (EIB),
- uzimajući u obzir članke od 41. do 43. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir da je EIB 7. listopada 2016. dao odobrenje za ratifikaciju Pariškog sporazuma od strane EU-a,
- uzimajući u obzir postupke pritužbenog mehanizma Grupe EIB-a, objavljene 13. studenog 2018.,
- uzimajući u obzir politiku Grupe EIB-a za kreditiranje u području energije, objavljenu 14. studenog 2019.,
- uzimajući u obzir kriterije Grupe EIB-a za kreditiranje u području energije od 25. srpnja 2013.,
- uzimajući u obzir usvajanje Plana djelovanja klimatske banke za razdoblje 2021. – 2025. od strane Upravnog vijeća EIB-a 11. studenoga 2020. i novu klimatsku strategiju EIB-a od 15. studenog 2020.,
- uzimajući u obzir operativni plan Grupe EIB-a za razdoblje 2023. – 2025., objavljen 2. veljače 2023.,
- uzimajući u obzir izvješće o radu Europske investicijske banke za 2022. naslovljeno „Sigurna Europa”, objavljeno 2. veljače 2023.,
- uzimajući u obzir EIB-ov pregled djelovanja u području klime i održivosti okoliša za 2023., objavljen 2. veljače 2023.,
- uzimajući u obzir dokument naslovljen „EIB Global”, objavljen 2. veljače 2023.,
- uzimajući u obzir evaluaciju Grupe EIB-a naslovljenu „Rapid assessment of the EIB Group’s operational response to the COVID-19 crisis” (Brza procjena operativnog odgovora Grupe EIB-a na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19), objavljenu 22. travnja 2022.,

- uzimajući u obzir sažeto izvješće EIB-a naslovljeno „Evaluation of EIB support for urban public transport in the European Union (2007-2019)” (Evaluacija potpore EIB-a gradskom javnom prijevozu u Europskoj uniji (2007. – 2019.)), objavljeno 31. svibnja 2022.,
- uzimajući u obzir godišnja izvješća Revizijskog odbora EIB-a za 2021., objavljena 21. srpnja 2022.,
- uzimajući u obzir izvješće o objavi podataka o upravljanju rizicima Grupe EIB-a za 2021., objavljeno 9. kolovoza 2022.,
- uzimajući u obzir sažeto izvješće EIB-a naslovljeno „EIB evaluation of the EIB’s special activities” (EIB-ova evaluacija posebnih aktivnosti EIB-a), objavljeno 30. svibnja 2022.,
- uzimajući u obzir EIB-ovo izvješće o napretku u raznolikosti i uključenosti za 2021., objavljeno 9. prosinca 2022.,
- uzimajući u obzir izvješće EIB-a naslovljeno „EIB Group activities in EU cohesion regions in 2021” (Aktivnosti Grupe EIB-a u kohezijskim regijama EU-a 2021.), objavljeno 27. srpnja 2022.,
- uzimajući u obzir dokument naslovljen „EIB Cohesion Orientation 2021-2027” (Usmjerenost EIB-a na koheziju 2021. – 2027.), objavljen 13. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir Plan EIB-a za prilagodbu klimatskim promjenama, objavljen 26. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir Trostrani sporazum između Europske komisije, Europskog revizorskog suda i Europske investicijske banke, koji je stupio na snagu u studenome 2021.,
- uzimajući u obzir izvješće EIB-a o provedbi politike transparentnosti Grupe EIB-a za 2021., objavljeno 7. studenog 2022.,
- uzimajući u obzir istraživanje EIB-a o ulaganjima 2022. – pregled Europske unije, objavljeno 8. studenog 2022.,
- uzimajući u obzir izvješće Grupe EIB-a o korporativnom upravljanju za 2021., objavljeno 26. srpnja 2022.,
- uzimajući u obzir dokument naslovljen „EIB Group PATH Framework – Version 1.1 October 2022 – Supporting counterparties on their pathways to align with the Paris Agreement” (Okvir PATH Grupe EIB-a – verzija 1.1., listopad 2022. Potpora drugim ugovornim stranama u njihovu usklađivanju s Pariškim sporazumom”, objavljen 1. veljače 2023.,
- uzimajući u obzir EIB-ovo izvješće o Europskom savjetodavnom centru za ulaganja za 2021., objavljeno 5. srpnja 2022.,

- uzimajući u obzir izvješće o radu EIB-a za 2020. naslovljeno „Rješenja za krize”, objavljeno 20. siječnja 2021., i njegovo izvješće o radu za 2021., naslovljeno „Inovacijski odgovor”, objavljeno 27. siječnja 2022.,
- uzimajući u obzir presudu Općeg suda od 30. ožujka 2022. u predmetu T-299/20¹,
- uzimajući u obzir primjedbe Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava iz kolovoza 2021. o Nacrtu okvira za ekološku i socijalnu održivost Grupe EIB-a,
- uzimajući u obzir predmete 1065/2020/PB, 1251/2020/PB i 1252/2020/PB povezane s EIB-om, o kojima je Europski ombudsman donio odluku 21. travnja 2022.,
- uzimajući u obzir preporuku Europskog ombudsmana u predmetu 2168/2019/KR o načinu na koji je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo postupilo u slučaju premještanja svojeg bivšeg izvršnog direktora na radno mjesto glavnog direktora financijske lobističke skupine i njegovu odluku u predmetu OI/3/2021/KR o tome kako je Europska obrambena agencija postupila u slučaju prijave bivšeg izvršnog direktora za vodeće položaje u Airbusu,
- uzimajući u obzir Operativni plan Grupe EIB-a za razdoblje 2022. – 2024., objavljen 27. siječnja 2022.,
- uzimajući u obzir Okvir Grupe EIB-a za ekološku i socijalnu održivost, usvojen 2. veljače 2022.,
- uzimajući u obzir hitan solidarni odgovor EIB-a za Ukrajinu, usvojen 4. ožujka 2022.,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 18. svibnja 2022. o analizi nedostatnih ulaganja u obranu i o daljnjim koracima (JOIN(2022)0024),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640) i svoju rezoluciju od 15. siječnja 2020. o istoj temi²,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. pod naslovom „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380) i „Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” (COM(2020)0381),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. svibnja 2021. naslovljenu „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla” (COM(2021)0400),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2022. naslovljenu „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju” (COM(2022)0108),

¹ Presuda Općeg suda od 30. ožujka 2022., *KF v EIB*, T-299/20, ECLI: EU:T:2022:171.

² SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. veljače 2023. naslovljenu „Industrijski plan u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija” (COM(2023)0062),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 1. prosinca 2021. naslovljenu „Global Gateway” (JOIN(2021)0030),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU³,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju⁴ i Uredbu (EU) 2021/1229 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. srpnja 2021. o instrumentu za kreditiranje u javnom sektoru u okviru mehanizma za pravednu tranziciju⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa⁶,
- uzimajući u obzir ciljeve UN-a u pogledu održivog razvoja,
- uzimajući u obzir izvješće Counter Balancea iz 2019. naslovljeno „Is the EIB up to the task in tackling fraud and corruption? Challenges for the EU Bank’s governance framework” (Je li EIB ispunio zadaću u borbi protiv prijevара i korupcije? Izazovi za okvir upravljanja Banke EU-a),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2020. o institucijama i tijelima ekonomske i monetarne unije: sprečavanje sukoba interesa nakon odlaska iz javne službe⁷,
- uzimajući u obzir pismo Europskog ombudsmana predsjedniku EIB-a od 22. srpnja 2016. o pitanjima sukoba interesa i odgovor predsjednika EIB-a od 31. siječnja 2017.,
- uzimajući u obzir inspekcijsko izvješće Europskog ombudsmana od 18. svibnja 2022. za predmet OI/1/2021/KR o načinu na koji Komisija rješava problem situacija „rotirajućih vrata” u kojima se nađu njezini (bivši) članovi osoblja,
- uzimajući u obzir izvješće EIB-a o ulaganjima za 2022./2023. naslovljeno „Resilience and renewal in Europe” (Otpornost i obnova u Europi), objavljeno 28. veljače 2023.,
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za proračune,

³ SL C 107, 26.3.2021., str. 30.

⁴ SL L 231, 30.6.2021., str. 1.

⁵ SL L 274, 30.7.2021., str. 1.

⁶ SL L 209, 14.6.2021., str. 1.

⁷ SL C 270, 7.7.2021., str. 113.

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0210/2023),
- A. budući da je u skladu s člankom 309. UFEU-a EIB zadužen za doprinos postizanju ciljeva EU-a, među ostalim s pomoću različitih investicijskih instrumenata kao što su zajmovi, vlasnički kapital, jamstva, instrumenti za podjelu rizika i savjetodavne usluge;
 - B. budući da je EIB dugoročna kreditna institucija Europske unije, najveći svjetski multilateralni zajmodavac te ima važnu ulogu kao financijska institucija koja podupire digitalnu i zelenu tranziciju;
 - C. budući da EIB, koji je u vlasništvu 27 država članica EU-a, uvijek mora težiti podupiranju ciljeva EU-a i, prije svega, povećanju potencijala EU-a u pogledu otvaranja radnih mjesta, gospodarskog rasta i konkurentnosti; budući da njegov mandat uključuje promicanje politika EU-a u trećim zemljama;
 - D. budući da je EIB 2022. pokrenuo novi ogranak, EIB Global, za upravljanje ulaganjima izvan EU-a; budući da je s obzirom na brojne geopolitičke izazove tijekom 2022. uloga ogranka EIB Global bila vrlo važna kad je riječ o ulaganjima i položaju Europe u svijetu; budući da to vanjsko djelovanje mora biti usklađeno s političkim ciljevima EU-a, posebno u pogledu strategije Global Gateway;
 - E. budući da se EIB sam profilirao kao klimatska banka EU-a, s obzirom na dodatna ulaganja potrebna za ostvarenje zelene tranzicije;
 - F. budući da su za postizanje klimatskih ciljeva EU-a potrebna ulaganja u iznosu od 1 bilijun EUR godišnje, što je 356 milijardi EUR više na godišnjoj razini nego u razdoblju 2010. – 2020.; budući da sposobna investicijska banka kao što je EIB može pomoći u premošćivanju tog jaza privlačenjem privatnog kapitala;
 - G. budući da EIB preko Europskog investicijskog fonda ima važnu ulogu u pružanju potpore europskim malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) i jačanju njihove sposobnosti pristupa financijskim tržištima, od poduzetničkog kapitala do mikrofinanciranja, čime se jamči snažna i konkurentna unija tržišta kapitala;
 - H. budući da će EIB podržati REPowerEU s dodatnih 45 milijardi EUR u zajmovima i financiranju vlasničkim kapitalom tijekom sljedećih pet godina;
 - I. budući da bi integriranija unija tržišta kapitala EIB-u olakšala pokretanje, poticanje i diversifikaciju ulaganja u realno gospodarstvo, posebno u mala i srednja poduzeća, te poticanje daljnjih prekograničnih vlasničkih ulaganja i trgovine;
 - J. budući da EIB-ov popis kriterija prihvatljivosti trenutačno isključuje opremu i infrastrukturu za vojnu uporabu; budući da ulaganja u tehnologiju s dvojnog namjenom nisu isključena;

Opće napomene

1. naglašava važnu ulogu EIB-a kao kreditne institucije Europske unije i jedine multilateralne financijske institucije koja je u potpunom vlasništvu država članica, čije su operacije usmjerene javnim politikama EU-a i koje u doprinosu ostvarenju ciljeva

EU-a podliježu pravnim standardima EU-a; prima na znanje izvješće o radu EIB-a za 2022. i operativni plan Grupe EIB-a za razdoblje 2023. – 2025.;

2. cijeni činjenicu da je EIB uvijek spreman prilagoditi se i promijeniti u skladu s novim zahtjevima politike EU-a, poštujući pritom svoje dugoročne ciljeve;
3. prima na znanje trajni investicijski jaz u EU-u i povećanu potrebu za protucikličkim ulaganjima s obzirom na to da EU ulazi u četvrtu godinu krize, što je posljedica pandemije bolesti COVID-19 i ruske ratne agresije na Ukrajinu; u tom pogledu pozdravlja ključnu ulogu EIB-a kao važnog aktera u investicijskoj politici EU-a te u rješavanju problema nedostatka privatnog financiranja; poziva EIB da za ulaganja u realno gospodarstvo osigura maksimalnu razinu dodatnosti;
4. pozdravlja ulaganja EIB-a u iznosu od 72,4 milijarde EUR u 2022. i usmjerenost banke na dugoročne izazove EU-a u pogledu konkurentnosti, produktivnosti, socijalne kohezije, klimatskih promjena, održivosti i digitalne transformacije;
5. naglašava da bi EIB itekako trebao voditi računa o znatnim financijskim potrebama u plavom gospodarstvu, sektoru koji odlikuju gospodarski rast i važna znanstvena otkrića;
6. napominje da je potrebno pripremiti se za budućnost i planirati dugoročnu obnovu Ukrajine; smatra da bi usklađivanje s političkim prioritetima EU-a trebalo postati ključni pokretač buduće investicijske strategije EIB-a u Ukrajini;
7. pozdravlja novu usmjerenost na koheziju, napominjući da bi EIB trebao većinu svojih sredstava namijeniti promicanju gospodarske, socijalne i teritorijalne konvergencije te da bi kohezija trebala biti glavni prioritet njegove strategije ulaganja; naglašava važnost savjetodavnih službi EIB-a u pripremi i provedbi projekata za klijente s niskim administrativnim kapacitetima i, u tom kontekstu, u pomaganju poduzećima da se prilagode novim političkim ciljevima EU-a, posebno onima koji se odnose na klimu i digitalizaciju;
8. prima na znanje potvrdu EIB-a da su izazovi u pogledu pristupa financiranju s kojima se u kohezijskim regijama suočavaju poduzeća srednje tržišne kapitalizacije „više strukturne naravi”; poziva EIB da ukloni te strukturne prepreke prilagodbom svojeg pristupa kako bi i mala i srednja poduzeća te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u kohezijskim regijama mogla u potpunosti iskoristiti financiranje EIB-a;
9. smatra da bi EIB mogao učiniti više kako bi se prilagodio regionalnoj raznolikosti EU-a te time povećao privlačnost svojih sredstava; očekuje od EIB-a da ponajprije učini više u ispravljanju sistemskih nedostataka, čime će se povećati pristupačnost u cilju toga da bi sve regije EU-a mogle imati koristi od financijske pomoći EIB-a;
10. pozdravlja pravodobnu upotrebu Europskog jamstvenog fonda za ublažavanje gospodarskih učinaka pandemije bolesti COVID-19 na poduzeća; pozdravlja činjenicu da je evaluacija Fonda uvrštena u program Odjela EIB-a za evaluaciju za 2024.;
11. pozdravlja sporazume o programu InvestEU koje su EIB i Komisija potpisali 7. ožujka 2022., na temelju kojih je EIB-u dodijeljeno do 75 % proračunskog jamstva

EU-a i proračuna savjetodavnog centra InvestEU; pozdravlja znatnu tržišnu potražnju za programom InvestEU i njegovu veliku primjenu;

12. pozdravlja sudjelovanje EIB-a u mehanizmu EU-a za pravednu tranziciju kako bi se ublažio socioekonomski učinak prelaska na niskougljično gospodarstvo i stvorile nove mogućnosti za održivi razvoj u pogođenim regijama, kao što su rudarske regije, regije bogate ugljenom i druge regije, čime bi se osigurala pravedna tranzicija u kojoj nitko nije zapostavljen; poziva EIB da razvije komunikacijsku i savjetodavnu strategiju kako bi se povećalo znanje i privlačnost tih financijskih instrumenata među potencijalnim korisnicima;
13. napominje da je EIB institucija koja koristi učinak financijske poluge; naglašava da je EIB-ov AAA rejting važan adut koji EIB-u omogućuje preuzimanje većih rizika u financiranju projekata od javnog interesa nego što je to slučaj s privatnim komercijalnim bankama;
14. poziva EIB da nastavi propisno procjenjivati potencijalne rizike tijekom svojih kreditnih aktivnosti, posebno u ovom izazovnom gospodarskom i financijskom okruženju, te da se istodobno pobrine da njegovo financiranje doprinosi ispravljanju tržišnih nedostataka i da se njime izbjegavaju učinci istiskivanja;
15. naglašava važnost poštovanja vladavine prava u Europskoj uniji, kako je utvrđeno u Ugovoru o Europskoj uniji; poziva EIB da uskladi svoje aktivnosti s mehanizmom uvjetovanosti u pogledu vladavine prava;
16. poziva dioničare EIB-a da razmisle o optimalnoj strukturi vlasničkog kapitala; poziva dioničare EIB-a da razmotre povećanje kapitala kako bi se održala i poboljšala sposobnost djelovanja EIB-a, uz istodobno očuvanje njegova kreditnog rejtinga i jamčenje toga da se njegovim aktivnostima ne istiskuju privatni zajmodavci;
17. napominje da se neki od najuspješnijih programa EIB-a oslanjaju na partnerstva s privatnim sektorom, pri čemu se privlače privatna ulaganja, na primjer uzimanjem rizičnijih tranši zajmova;
18. prima na znanje trenutačne visoke razine inflacije i u tom pogledu traži od EIB-a da za svaki projekt zasebno procjenjuje potencijalno veće financijske potrebe;

Posljedice ruske ratne agresije na Ukrajinu na aktivnosti EIB-a u 2022.

19. pohvaljuje angažman EIB-a u Ukrajini, koji je 2022. iznosio 1,7 milijardi EUR isplaćenih sredstava; naglašava važnost nastavka pružanja potpore Ukrajini i ističe da bi EIB trebao imati važnu ulogu u obnovi ukrajinskog gospodarstva i infrastrukture u budućnosti; u tom pogledu toplo pozdravlja inicijativu EIB-a „EU za Ukrajinu” kojom se financira oporavak i obnova Ukrajine;
20. pozdravlja činjenicu da EIB podupire obrambenu industriju EU-a i zajedničku javnu nabavu na temelju načela dvojne namjene, što će i nastaviti činiti, u skladu s operativnim planom za razdoblje 2023. – 2025.; pozdravlja novu stratešku inicijativu za europsku sigurnost (SESI) EIB-a, čiji je cilj jačanje europske sigurnosti i obrane

mobilizacijom do 6 milijardi EUR do 2027. za ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, civilnu sigurnosnu infrastrukturu i najsuvremenije tehnološke projekte;

21. poziva EIB da proširi program SESI i dodatno poveća svoja ulaganja u europsku sigurnost i obranu; napominje da je posljednjih godina otežano bankovno financiranje obrambene industrije; poziva EIB da procijeni gdje može doprinijeti premošćivanju investicijskog jaza i preuzeti ulogu u zaštiti sigurnosti EU-a, uzimajući u obzir relevantna pitanja međunarodnog prava;
22. pozdravlja sve veće napore EIB-a u podupiranju sigurnosti opskrbe hranom, energetske sigurnosti i povezanosti u kontekstu rata koji je u tijeku; ističe da je rat prouzročio tešku humanitarnu krizu, da je povećao nesigurnost opskrbe hranom i da bitno utječe na gospodarsko i sigurnosno stanje u EU-u i njegovu susjedstvu; naglašava da bi se pri budućem planiranju ulaganja trebale uzeti u obzir promjene u lancima opskrbe te trgovinskim i gospodarskim odnosima uzrokovane ratom;
23. izražava potporu ogranku EIB Global i naglašava njegovu ključnu važnost u pružanju pomoći Ukrajini, čime se utire put brzom obnovi;
24. ističe važnu ulogu EIB-a u pružanju potpore državama članicama i trećim zemljama, posebno državama kandidatkinjama za pristupanje EU-u, u pristupu tržištima rizičnog kapitala, čime se povećavaju mogućnosti za ulaganja;

Potpora inovacijama, malim i srednjim poduzećima, industriji i digitalizaciji

25. podsjeća da su mala i srednja poduzeća okosnica europskoga gospodarstva; podsjeća da broj MSP-ova u EU-u iznosi 23 milijuna te da oni čine 99 % svih poduzeća i pružaju oko tri četvrtine svih radnih mjesta; ističe da energetska kriza i posljedice ruskog rata u Ukrajini predstavljaju dodatne izazove za njih;
26. pozdravlja činjenicu da je EIB 2022. osigurao financiranje u ukupnom iznosu ulaganja od 16,35 milijardi EUR za MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije; napominje da su prema procjeni EIB-a operacije Grupe EIB-a kojima se pruža potpora zaduženim malim i srednjim poduzećima između 2010. i 2020. ukupno iznosile gotovo 20 milijardi EUR neto potpisanih operacija; poziva EIB da razmotri načine za daljnje olakšavanje potpore MSP-ovima, posebno za manje projekte financiranja;
27. ističe činjenicu da se potpora MSP-ovima i poduzećima srednje tržišne kapitalizacije mora dodatno povećati u odnosu na trenutačne razine, posebno u kontekstu visokih cijena energije i rastućih troškova sirovina i kamatnih stopa; naglašava da MSP-ovi često imaju ograničene administrativne resurse i plaćaju više od velikih poduzeća za pozajmljivanje novca jer su prisiljeni prihvaćati bankovne zajmove s lošijim uvjetima, zbog čega bi imali koristi od lako dostupnih kanala financiranja; stoga poziva EIB da svoje programe osmisli tako da se izbjegnu nepotrebna birokracija i regulatorna opterećenja, čime bi ih se učinilo što dostupnijima malim i srednjim poduzećima;
28. ističe da je stabilna opskrba energijom temelj uspješne industrijske politike, posebno za mala i srednja poduzeća;
29. ponavlja svoj poziv EIB-u da dopuni napore za razvoj rješenja temeljenih na podacima,

s posebnim naglaskom na konkurentnosti MSP-ova, te da svoja ulaganja u tom području usmjeri na premošćivanje digitalnog jaza unutar EU-a i između EU-a i drugih tehnološki naprednijih regija svijeta;

30. napominje da je pristup EIB-a malim poduzećima potrebno revidirati zbog redovite nevoljkosti te banke da financira projekte s izrazito rizičnom komponentom ili da primijeni mehanizme kojima bi se kompenzirao taj problem; poziva EIB da razvije dugoročnu strategiju za potporu sektoru malih i srednjih poduzeća u EU-u;
31. naglašava da se EIB treba izrazito usredotočiti na *start-upove* i projekte usmjerene na rješavanje sve većeg problema nezaposlenosti mladih, u cilju otvaranja sigurnih i visokokvalitetnih radnih mjesta;
32. potiče EIB da poveća potporu usmjerenu na rast europskih *start-upova*, među ostalim preuzimanjem većih rizika u isplati poduzetničkog kapitala kako bi se osiguralo da europski *start-upovi* mogu rasti u EU-u, a ne izvan njega;
33. podsjeća da su digitalizacija i decentralizacija važni trendovi na financijskim tržištima i u bankarskom sektoru te stoga poziva EIB da se usredotoči na ulaganja u održive i inovativne projekte te u projekte orijentirane na budućnost;

Klimatska banka EU-a

34. napominje da su u planu Grupe EIB-a za klimatsku banku za razdoblje 2021. – 2025. navedeni ciljevi EIB-a za financiranje borbe protiv klimatskih promjena kojima se podupire europski zeleni plan i kojime će se doprinijeti tome da EU do 2050. postane ugljično neutralan;
35. prima na znanje prijedlog Komisije da surađuje s EIB-om i s nacionalnim razvojnim bankama kako bi se pronašli načini za povećanje potpore za ulaganja u industrijski lanac opskrbe s nultom neto stopom emisija, među ostalim uspostavom operacija mješovitog financiranja;
36. potiče EIB da iskoristi svoje operacije kako bi olakšao i ubrzao provedbu ciljeva europskog zelenog plana i energetske neovisnosti EU-a, uzimajući u obzir najnovije spoznaje o klimatskim promjenama, njihovim raširenim učincima i rizicima te ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima, sve hitniju potrebu da EU okonča svoju ovisnost o uvezenim fosilnim gorivima, kao i smanjenu cjenovnu pristupačnost i sigurnost opskrbe hranom diljem svijeta u kontekstu rata u Ukrajini koji je u tijeku;
37. pozdravlja činjenicu da je EIB najveći svjetski izdavatelj zelenih obveznica u više valuta; ističe da bi se povećanjem udjela obveznica denominiranih u eurima dodatno ojačala međunarodna uloga eura;
38. pozdravlja činjenicu da je 2022. godine 58,3 % zajmova bilo povezano s klimom i okolišem, što je povećanje u odnosu na 50,8 % u 2021.;
39. naglašava važnost ulaganja u niskougljične izvore energije; u tom pogledu pozdravlja doprinos EIB-a planu REPowerEU u obliku dodatnih 30 milijardi EUR ulaganja; pozdravlja aktivnosti EIB-a u tom području i potiče banku da intenzivira svoje napore;

40. pozdravlja prvi namjenski plan EIB-a za prilagodbu klimatskim promjenama, kojim se nastoje povećati ulaganja i osnažiti tehnička potpora kako bi se projekti zaštitili od utjecaja ekstremnih vremenskih uvjeta i kako bi se povećala otpornost infrastrukture na klimatske promjene; prima na znanje uvođenje sustava za procjenu klimatskih rizika kad je riječ o procjeni fizičkog klimatskog rizika u operacijama izravnog kreditiranja na razini projekta;
41. prima na znanje ulogu koju EIB može imati kad je riječ o ulaganjima u odobalne obnovljive izvore energije na velikim dubinama, posebno u pogledu osmišljavanja instrumenata koji bi mogli pomoći u približavanju takvih projekata tržištu;
42. napominje da bi nedavne promjene okvira EIB-a za usklađivanje s Pariškim sporazumom za druge ugovorne strane mogle smanjiti njegovu učinkovitost u pokretanju dekarbonizacije; podsjeća da su svi primatelji financiranja EIB-a već ugovorno obvezni izraditi i objaviti vjerodostojnu strategiju za usklađivanje s Pariškim sporazumom;
43. pozdravlja činjenicu da je u srpnju 2022. uvedena nova politika kreditiranja EIB-a u području prometa i poziva na njezinu brzu provedbu; poziva EIB da razmotri načine usklađivanja te politike s izazovima tranzicije s kojima se suočava prometni sektor; podsjeća na potrebu za višom razinom ulaganja u dekarbonizaciju pomorskog i zrakoplovnog sektora;
44. poziva EIB da financira održive projekte usklađene s taksonomijom EU-a i projekte čiji je cilj smanjenje ugljičnog otiska pomorskog sektora, kao što su projekti zelenog koridora;
45. poziva EIB da pojača potporu cjenovno pristupačnom i energetske učinkovitom stanovanju i obnovi zgrada, u skladu sa znatnim investicijskim potrebama; naglašava da je potrebno poboljšati savjetodavne usluge u području stanovanja i uključiti lokalne, regionalne, socijalne i javne pružatelje usluga stanovanja kako bi se osiguralo da se njihovo stručno znanje koristi u razvoju projekata koje financira EIB;
46. poziva EIB da posebnu pozornost posveti odlukama o financiranju koje se odnose na periferne, planinske, rijetko naseljene ili otočne regije, s obzirom na poteškoće s kojima se suočavaju pri ispunjavanju zahtjeva europskog zelenog plana, uz istodobno održavanje i poboljšanje njihove povezanosti;

Ulaganja EIB-a u socijalnu infrastrukturu i socijalnu skrb

47. očekuje povećanje operacija koje financira EIB u području socijalnog stanovanja, u skladu s načelima utvrđenima u europskom stupu socijalnih prava i s obzirom na trenutačnu stambenu krizu u EU-u; nadalje, poziva EIB da se pri usmjeravanju novog financiranja i dalje usredotočuje na ekonomsko osnaživanje žena i rodnu ravnopravnost;
48. izražava zabrinutost zbog zabrinjavajućeg stanja zdravstvenih sustava u mnogim državama članicama kao i zbog trenutačne nestašice lijekova u EU-u, što utječe i na osnovne lijekove kao što su paracetamol i antibiotici; u tom kontekstu poziva EIB da ocijeni mogućnosti za daljnja ulaganja u zdravstveni sektor u cilju ispravljanja strukturnih nedostataka EU-a u tom sektoru;

EIB Global

49. pozdravlja činjenicu da je u 2022. ogranak EIB Global doprinio 9,1 milijardu EUR u globalnim investicijama izvan EU-a; očekuje da će ulaganja EIB-a u zemlje izvan EU-a biti u potpunosti usklađena s javnim politikama EU-a, kao i s njegovim vanjskim djelovanjem; pozdravlja sudjelovanje EIB-a u inicijativi Global Gateway, kojom će se prvenstveno podupirati ulaganja u infrastrukturu i MSP-ove, čime će se doprinijeti cilju EU-a da ojača svoju stratešku autonomiju;
50. ističe da EIB Global ima ključnu ulogu u strategiji Global Gateway i europskoj financijskoj strukturi razvoja; poziva na redovito ocjenjivanje provedbe strategije Global Gateway i povezanih aktivnosti ogranka EIB Global;
51. poziva EIB da dodatno usavrši svoje postupke i prakse u pogledu ljudskih prava i kršenja dobrog upravljanja koja proizlaze iz projekata koje financira, izravno ili preko posrednika; poziva EIB da pojasni kako ocjenjuje financijski i reputacijski rizik pri odlučivanju o pokretanju istrage o navodnoj prijevari ili korupciji u vezi s investicijskim projektima;
52. podsjeća da je EU u svojim djelovanjima izvan EU-a duboko predan obrani i promicanju vrijednosti EU-a i vladavine prava; naglašava potrebu za ulaganjem u kapacitete povezane s dužnom pažnjom pri djelovanju u okruženjima obilježenima izazovima u pogledu vladavine prava i ograničenim pravnim sredstvima u slučajevima kršenja ljudskih prava; napominje da su za to potrebni dodatni ljudski resursi i specijalizirana kontrola, u skladu sa standardima koji se primjenjuju na razvojne banke;
53. podsjeća da se operacije EIB-a izvan Europe temelje na općim načelima na kojima se zasniva vanjsko djelovanje EU-a, kako je utvrđeno u članku 21. Ugovora o Europskoj uniji, kao što je podupiranje demokracije i vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda; naglašava da bi ta načela trebala usmjeravati djelovanje EIB-a kao javne banke zadužene za razvoj;
54. naglašava da su povećanje lokalne prisutnosti i osnaživanje suradnje s delegacijama EU-a bili ključni pokretači uspostave ogranka EIB Global; ponovno poziva na dodatno osoblje na terenu, posebno kako bi se angažiralo više zaposlenika iz zemalja u kojima se provodi financiranje; podržava EIB-ov pristup otvaranju regionalnih ureda u Africi i zapošljavanju lokalnih podnositelja zahtjeva u tim uredima kako bi se njihovi zahtjevi prilagodili lokalnim potrebama;
55. traži od EIB-a da bolje ocijeni svoju učinkovitost u pogledu financiranja MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u Africi, s obzirom na to da se čini da je relativno mala veličina projekata često prepreka za pristup financiranju; poziva na evaluaciju mogućeg ustroja instrumenata kojima se olakšava ulaganje MSP-ova iz EU-a u zemlje izvan EU-a i povećava njihov pristup financiranju, među ostalim u pogledu manjih projekata; napominje važnost uloge EIB-a u stvaranju jednakih uvjeta za mala i srednja poduzeća sa sjedištem u državama članicama čije nacionalne razvojne banke nemaju kapacitet za promicanje ulaganja u zemljama izvan EU-a;
56. ističe da su ulaganja u razvoj koja uključuju žene i kojima se uzimaju u obzir njihove potrebe učinkovitija i održivija; poziva EIB da se pobrine da sve njegove operacije

koriste ženama, a posebno gospodarskim sektorima koji pogoduju povećanju sudjelovanja žena, u skladu s njegovim pristupom rodno osviještenom financiranju;

57. naglašava važnost dosljednosti i učinkovitosti u financiranju razvoja, potiče EIB da stavi veći naglasak na mobilizaciju domaćih sredstava i poziva na opće povećanje prisutnosti EIB-a u slabije razvijenim zemljama koje su usklađene s načelima i vrijednostima EU-a;

Transparentnost i upravljanje

58. pozdravlja pokretanje indeksa transparentnosti razvojnih financijskih institucija u 2023. i činjenicu da se u povezanom izvješću EIB svrstava na slično mjesto kao i njemu srodne institucije za razvojno financiranje, i to u nizu područja, uključujući financijsko posredništvo, okolišne i socijalne kriterije, upravljanje i odgovornost prema zajednicama; poziva na to da se s institucijama EU-a, a posebno s Parlamentom, dijele jasne i sveobuhvatne informacije;
59. poziva na to da se na rukovodeće položaje EIB-a postave osobe odabrane na temelju zasluga, sposobnosti i iskustva te da u ključnim područjima djelovanja EIB-a isto tako budu zaposlene takve osobe;
60. izražava žaljenje zbog činjenice da su žene i dalje nedovoljno zastupljene na višim položajima i u ključnim područjima djelovanja EIB-a; ponavlja svoje stajalište da je u tom kontekstu potrebno učiniti više kako bi se poboljšala rodna i geografska ravnoteža u EIB-u;
61. ponovno poziva na međuinstitucijski sporazum između Parlamenta i EIB-a;
62. pita se raspolaže li EIB ljudskim resursima koji su mu potrebni s obzirom na stalno širenje njegovih funkcija i odgovornosti;
63. još jednom izražava duboku zabrinutost zbog navoda o uznemiravanju, radnom okruženju i radnim uvjetima u EIB-u; prima na znanje presudu Općeg suda od 30. ožujka 2022. o slučaju uznemiravanja u EIB-u (predmet T-299/20), kojom je poništena odluka predsjednika EIB-a da nije došlo do uznemiravanja; prima na znanje da je EIB uložio napore u rješavanje tih i drugih relevantnih pitanja u vezi s osobljem; potiče EIB da osigura učinkovitu provedbu politike nulte tolerancije prema svim vrstama uznemiravanja, uključujući preventivne i zaštitne mjere, kao i odgovarajuće i pouzdane mehanizme za pritužbe i potporu žrtvama; snažno potiče upravu EIB-a da se upusti u istinski dijalog s predstavnicima osoblja kako bi se riješili njihovi problemi; izražava žaljenje zbog činjenice da u EIB-u nije priznat nijedan sindikat i da izaslanstvo osoblja nema ovlasti za pregovore; poziva upravu EIB-a da u najmanju ruku poštuje temeljna načela Međunarodne organizacije rada, kao što su sloboda udruživanja i pravo na kolektivno pregovaranje;
64. prima na znanje novu politiku borbe protiv prijevара EIB-a i naglašava važnost uključive suradnje pri razvoju ključnih instrumenata politike borbe protiv prijevара; pozdravlja činjenicu da je EIB usvojio i objavio politiku Grupe EIB-a prema slabo reguliranim, netransparentnim i nekooperativnim jurisdikcijama te dobrom poreznom upravljanju, što je dopuna politike Grupe EIB-a za sprečavanje pranja novca i borbu

protiv financiranja terorizma;

65. ponovno izražava zabrinutost zbog toga što potpredsjednici EIB-a, uz svoje sektorske odgovornosti, nadgledaju prijedloge projekata iz svojih matičnih zemalja, zajedno s drugim odgovornostima povezanim sa zemljama; poziva EIB da u potpunosti provede sve preporuke Europskog ombudsmana u pogledu aktivnosti bivših članova svojeg Upravnog odbora, kako je navedeno u odluci Ombudsmana od 27. srpnja 2022. u predmetu 1016/2021/KR;

o

o o

66. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i Europskoj investicijskoj banci.

27.4.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNE

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o financijskim aktivnostima Europske investicijske banke – godišnje izvješće za 2022.
2022/2062(INI)

Izvjestitelj za mišljenje (*): David Cormand

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PRIJEDLOZI

Odbor za proračune poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. ističe temeljnu ulogu Europske investicijske banke (EIB) kao javne banke EU-a i jedine međunarodne financijske institucije koja je u cijelosti u vlasništvu država članica i koja se u potpunosti vodi politikama i standardima EU-a u podupiranju socijalnog i gospodarskog oporavka te usmjeravanju ulaganja u ostvarenje ciljeva Unije; napominje da je Grupa EIB-a 2022. potpisala sporazume o financiranju u ukupnom iznosu od 72,5 milijardi EUR;
2. naglašava da EIB, s obzirom na njegovu sve veću ulogu u provedbi politika Unije unutar i izvan nje, mora zadržati svoj kreditni rejting „AAA” te sačuvati puno povjerenje tržišta kapitala u svim svojim aktivnostima; ponavlja svoj poziv za povećanjem kapitala kako bi se omogućila dugoročnija povratna financijska potpora i inovativni instrumenti; primjećuje da je to potrebno radi pružanja potpore ključnim ulaganjima u realno gospodarstvo koja se inače ne bi provodila i koja mogu maksimalno povećati dobit od inovacija u ključnim područjima politike EU-a kao što su digitalizacija i zelena preobrazba, radi pružanja pomoći u ublažavanju visokih cijena energije, nedostatka vještina i nedostatnih ulaganja u inovacije i nove tehnologije te radi pružanja pomoći u provedbi europskog stupa socijalnih prava i UN-ovih ciljeva održivog razvoja; očekuje od EIB-a da se suzdrži od ulaganja koja bi mogla odvratiti ulagače i povećati njegove ukupne troškove financiranja;
3. pozdravlja pokretanje inicijative EU-a za Ukrajinu i pakete financijske pomoći odobrene Ukrajini u ukupnom iznosu od 1,7 milijardi EUR; primjećuje da djelovanje EIB-a u Ukrajini dopunjuje financiranje iz proračuna EU-a u okviru programa za makrofinancijsku pomoć i novog Instrumenta za makrofinancijsku pomoć plus; vjeruje da ruski agresorski rat koji je u tijeku protiv Ukrajine zahtijeva povećane zajmove EIB-

a u Ukrajini kako bi se pružila pomoć oporavku i obnovi u skladu sa zaključcima Vijeća od 15. prosinca 2022., po mogućnosti uz podršku dodatnih jamstava u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju; ističe da se dodatna potpora Ukrajini ne bi trebala negativno odraziti na druge programe EIB-a ili proračunsku potporu EU-a drugim regijama i državama; naglašava da je financiranje EIB-a često povezano s konkretnim projektima s velikim socioekonomskim učinkom i usmjeravanjem tehničkog stručnog znanja EU-a u te projekte i omogućivanjem većeg stupnja mobilizacije sredstava iz proračuna EU-a;

4. prima na znanje činjenicu da je EIB procijenio potrebe Ukrajine na 420 milijardi EUR u izvješću naslovljenom „Ukrajina: brza procjena štete i potreba”, koje je sastavljeno u suradnji sa Svjetskom bankom; poziva na nastavak detaljne analize financijskih potreba Ukrajine u pogledu obnove i oporavka; očekuje primjenu stalnog i koordiniranog pristupa sa svim relevantnim partnerima kako bi se pružila potpora dugoročnoj obnovi Ukrajine; naglašava da se takvim pristupom mora doprinijeti temeljnim ciljevima politike EU-a, među ostalim pružanjem potpore projektima koji su usmjereni na izgradnju energetski učinkovitih zgrada, osiguravanjem održivog upravljanja šumama te daljnjim ulaganjem napora u razminiranje; očekuje da se doprinos EIB-a temelji na pristupu bolje rekonstrukcije i oslanja na vlastito stručno znanje, posebno Europskog instrumenta za lokalnu energetska podršku; poziva na usredotočenost na bolju rekonstrukciju infrastrukture, među ostalim energetske, vodne, telekomunikacijske, poljoprivredne i prometne infrastrukture te na ublažavanje učinka rata na okoliš; podsjeća EIB na posebnu važnost provedbe procjene utjecaja tih projekata na društvo i okoliš i javne objave rezultata, posebno u slučajevima kada ti projekti mogu uzrokovati daljnju štetu i uništenje ekosustava; poziva ukrajinsko civilno društvo na snažno sudjelovanje u tom pogledu, a posebno poziva na uključivanje predstavnika civilnog društva u upravljački odbor Multilateralne platforme za koordinaciju donatora; prima na znanje posebne mjere koje su već poduzete u Ukrajini kojim se osigurava da se sredstva upotrebljavaju u skladu sa svim primjenjivim pravilima i očekuje da se ti standardi poštvaju u budućim aktivnostima kreditiranja, posebno jer se očekuje znatan porast financijskih tokova; poziva na istraživanje mogućnosti uporabe mehanizma osiguranja od rizika rata;
5. pozdravlja doprinos EIB-a u potpori planu REPowerEU s dodatnih 30 milijardi EUR u zajmovima i financiranju vlasničkim kapitalom za projekte u području obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti, mreža i skladištenja, infrastrukture za punjenje električnih vozila i revolucionarnih tehnologija tijekom sljedećih pet godina;
6. smatra da je InvestEU važan instrument za ulaganja koji omogućuje prijeko potrebna ulaganja u ključna područja;
7. ističe važnost izbjegavanja daljnje zemljopisne neravnoteže u pogledu kreditnih djelatnosti EIB-a kako bi se osigurala šira zemljopisna i sektorska raspodjela ulaganja, smanjile regionalne razlike te poboljšala gospodarska i socijalna konvergencija; poziva EIB da otkloni sustavne nedostatke koji određenim regijama ili zemljama onemogućuju da u potpunosti iskoriste njegove financijske aktivnosti; poziva EIB da posebno procijeni je li geografska raspodjela financiranja u okviru programa InvestEU uravnotežena;

8. naglašava važnu ulogu Europskog investicijskog fonda u poboljšanju pristupa financiranju za europska manja poduzeća, poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i start-upove, a time i jačanju potpore poduzetništvu, rastu, inovacijama, istraživanju i razvoju te zapošljavanju u Uniji; ističe da je stabilna opskrba energijom jedan od temelja uspješne industrijske politike, posebno za mala i srednja poduzeća; poziva EIB da osigura dodatni kapital za rast kako bi se MSP-ovima omogućilo da intenziviraju svoje poslovanje;
9. pozdravlja činjenicu da će se 58 % svih novih zajmova EIB-a odobrenih 2022. iskoristiti za financiranje klimatske i okolišne održivosti, što iznosi 36,5 milijardi EUR ulaganja u 2022., uz rekordno izdavanje zelenih obveznica ili obveznica za održivost u iznosu od 19,9 milijardi EUR; pozdravlja činjenicu da su sredstva EIB-a za financiranje čiste energije 2022. dosegla rekordnih 19,4 milijardi EUR; nadalje, pozdravlja odluku da poveća kreditiranje u području energije i učini zajmove privlačnijima;
10. poziva EIB da razvije metodu procjene nedostatka zelenog financiranja u EU-u, da procjeni razmjer tog nedostatka te da utvrdi potencijalne javne i privatne izvore financiranja;
11. iščekuje reviziju plana klimatske banke uoči konferencije COP28; očekuje potpuno usklađivanje EIB-a s putanjom od 1,5 stupnjeva i očekuje da će njegova djelovanja biti usklađena s ciljem postizanja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.; ponavlja svoj poziv da se u tu reviziju uvrsti pouzdana procjena alternativa s manjim emisijama ugljika i emisijama iz područja primjene 3. za svaki projekt; podsjeća da je krajnji rok za operacije koje nisu usklađene s Pariškim sporazumom bio kraj 2022. i očekuje od EIB-a da izvijesti o svim aktivnostima koje su potpisane od donošenja plana klimatske banke;
12. pozdravlja namjeru EIB-a za povećanjem vlastitih rizičnijih projekata, kako je određeno operativnim planom za razdoblje 2023.–2025.; poziva EIB da prilagodi svoje aktivnosti smanjivanja rizika kako bi se privatno financiranje usmjerilo u projekte s visokom razinom dodatnosti i koji doprinose pravednoj tranziciji bez ugrožavanja komercijalne održivosti njegova portfelja; poziva EIB da izvuče pouke iz provedbe proizvoda kao što su klimatski i infrastrukturni fondovi, uključujući važnost posredničkog vlasničkog kapitala za postizanje tog cilja i poboljšanje omjera rizika i nagrade kod ulaganja u manje projekte za zelenu infrastrukturu;
13. pozdravlja cilj EIB-ovog fonda za zeleni vodik, odnosno pružanje pomoći u smanjenju emisija u industrijskim sektorima u kojima je teško smanjiti emisije u zemljama u razvoju proizvodnjom obnovljivog vodika; primjećuje da bi to trebalo služiti isključivo za smanjenje emisija; ustraje u tome da bi EIB trebao osigurati dodatnost u tim zemljama u razvoju kako bi se izbjeglo preusmjeravanje sredstava iz postojeće obnovljive električne energije koja se koristi za izravnu elektrifikaciju; naglašava da je važno osigurati da se vodik koji se temelji na obnovljivim izvorima energije razvija isključivo u lokaliziranim zatvorenim mrežama; zabrinut je zbog smanjenja rizika privatnih ulaganja u velike projekte u području zelenog vodika, posebno one koji su usmjereni na izvoz u zemlje izvan EU-a sa zabrinjavajućim rezultatima u području ljudskih prava te naglašava da se odluke o financiranim projektima najvjerojatnije ne donose uz odgovarajući stupanj transparentnosti, odgovornosti i sudjelovanja javnosti

kako bi se osiguralo da lokalne zajednice doista imaju koristi od njih;

14. pozdravlja okvir za usklađivanje drugih ugovornih stranaka s Pariškim sporazumom i očekuje njegovu punu provedbu; podsjeća EIB da su svi korporativni klijenti ugovorno obvezni izraditi i objaviti vjerodostojnu strategiju za usklađivanje s Pariškim sporazumom („plan dekarbonizacije”) koja bi trebala uključivati srednjoročne, promjenjive i kvantitativne ciljeve smanjenja emisija i mogućnosti tijekom duljeg vremenskog razdoblja kako bi se najkasnije do 2050. postigla ugljična neutralnost; ponavlja svoj poziv EIB-u da surađuje samo s klijentima i financijskim posrednicima koji imaju vjerodostojne planove dekarbonizacije, uključujući kratkoročne ciljeve usklađene s putanjom od 1,5 stupnjeva i koji će biti provedeni čim prije, a najkasnije do 2025.; poziva EIB da sustavno prije potpisivanja bilo kakve nove financijske obveze ocjenjuje vjerodostojnost planova dekarbonizacije primjenjujući kriterije dekarbonizacije koji su kompatibilni s ciljem od 1,5 stupnja; naglašava da tim novim zahtjevima malim i srednjim poduzećima ne smije onemogućiti pristup financiranju; naglašava da su za prijelaz EU-a na ugljično neutralno gospodarstvo potrebna brza i velika ulaganja; pozdravlja u tom kontekstu potporu EIB-a za plan RePowerEU; primjećuje, međutim, iznimke koje su odobrene u skladu s okvirom za usklađivanje drugih ugovornih stranaka s Pariškim sporazumom kojim se EIB-u omogućuje suradnja s poduzećima koja još obavljaju djelatnosti neusklađene s Pariškim sporazumom; očekuje da iznimke odobrene u skladu s okvirom za usklađivanje drugih ugovornih stranaka s Pariškim sporazumom radi potpore planu REPowerEU budu iznimne, privremene i u potpunosti opravdane;
15. očekuje poboljšano javno izvješćivanje o naporima i inicijativama za uključivanje aspekta zaštite prirode u analize i operacije, kao i posebno izvješćivanje o ulaganjima koja su povoljna za prirodu u skladu s obvezama koje je preuzeo EIB; očekuje da će se novom knjigom o kreditiranju u području šumarstva osigurati da se EIB-ovim kreditiranjem promiče održivo upravljanje šumama, potiče održiva uporaba materijala na osnovi drva, promiče šire biogospodarstvo te jamči da ni izravno ni neizravno ne doprinosi krčenju šuma ni pošumljavanju;
16. očekuje da će EIB nastaviti primjenjivati stroge standarde dobrobiti životinja u projektima koje financira te poziva da se projekti financiraju potpuno u skladu sa zakonodavstvom EU-a o dobrobiti životinja, među ostalim o štetnim aktivnostima uzgoja, uzimajući kao osnovu najviše standarde koje su utvrdile multilateralne financijske institucije;
17. prima na znanje odluku da se ne financira vađenje minerala iz nalazišta na otvorenom moru, kako je navedeno na ažuriranom EIB-ovom popisu isključenih aktivnosti; poziva EIB da pruži potporu projektima koji su usklađeni s najvišim standardima okoliša i dobrobiti životinja, uključujući osiguravanje održivog hranjenja u uzgoju riba;
18. naglašava ključnu ulogu koju je EIB imao u pravednoj tranziciji; poziva EIB da podupre projekte kojima se osiguravaju cjenovno pristupačni obnovljiva energija, stanovanje i javne usluge, inicijative pod vodstvom zajednice, kao i male projekte koji su posebno usmjereni na borbu protiv energetske siromaštva; poziva EIB da smanji minimalni iznos zajmova za pojedinačne projekte ili programe zajmova; potiče EIB da surađuje s nacionalnim i regionalnim financijskim institucijama kako bi se osiguralo ciljano

financiranje; poziva EIB da pruži svoj doprinos postizanju ciljeva EU-a u području jednakosti žena i muškaraca;

19. ističe da je sigurnost opskrbe kritičnim sirovinama ključna i za zelenu i za digitalnu tranziciju te za industrijsku bazu EU-a općenito; ističe potrebu za pristupom kružnog gospodarstva kritičnim ključnim sirovinama koji se temelji na recikliranju i ponovnoj upotrebi kako bi se smanjila ovisnost EU-a o trećim zemljama; podsjeća na ulogu EIB-a u Savezu EU-a za sirovine i na cilj Unije da postigne veću autonomiju u opskrbi kritičnim sirovinama; poziva EIB na veća ulaganja u sektor kritičnih ključnih sirovina kako bi se povećala otpornost sirovina te posebno poziva EIB da pruži potporu projektima koji su povezani s kritičnim ključnim sirovinama i kojima je glavni cilj izbjeći bilo kakve nove postupke iskapanja i recikliranja sekundarnih sirovina te ga poziva na poticanje rješenja kružnog gospodarstva, posebno istraživanje i razvoj u području alternativnih materijala, uključujući materijale na bio osnovi;
20. očekuje da će EIB imati važnu ulogu u strategiji Akta EU-a o čipovima; napominje da je poduzeću STMicroelectronics već pozajmljeno 600 milijuna EUR za poticanje istraživanja i razvoja u području čipova u trima različitim državama članicama; poziva EIB da financira projekte kojima se doprinosi izgradnji održivog lanca opskrbe čipovima i recikliranju kritičnih sirovina potrebnih za njihovu proizvodnju; naglašava da bi EIB trebao dati prednost ulaganju u infrastrukturu za čipove za koje postoje tržišta potražnje u EU-u i u kojima EU ima jedinstveno stručno znanje koje mu omogućava da ostane predvodnik u tom segmentu tržišta;
21. napominje da je EIB Global potpisao nove ugovore o financiranju u iznosu od 10,8 milijardi EUR; podsjeća da se operacije EIB-a izvan EU-a temelje na općim načelima na kojima se zasniva vanjsko djelovanje EU-a, kako je utvrđeno u članku 21. Ugovora o Europskoj uniji, kao što je podupiranje demokracije i vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda; pozdravlja potporu EIB-a i sudjelovanje u inicijativi EU-a Global Gateway pokretanjem fonda Global Gateway, čiji je cilj osigurati financiranje vlasničkim kapitalom i zaduživanjem za projekte infrastrukture visokog učinka, čiste energije i ljudskog razvoja diljem svijeta; ističe da bi aktivnosti EIB Globala trebale ostati usklađene sa strateškim interesima i ciljevima vanjske politike EU-a te bi se njima trebalo osigurati da ulaganja donose jasnu korist državama i društvima primateljima, da se njima stvaraju lokalna radna mjesta i smanjuje siromaštvo; smatra da bi dionici iz zemalja primateljica kao što su javna tijela, predstavnici civilnog društva i poduzeća iz privatnog sektora trebali biti uključeni u donošenje odluka i provedbu projekata u okviru inicijative Global Gateway; traži od EIB-a da osigura koordinirani pristup s drugim dionicima koji doprinose europskoj financijskoj strukturi za razvoj kako bi se ostvario snažniji razvojni učinak; nadalje podsjeća da uspješna provedba EIB Globala zahtijeva odgovarajući broj internog osoblja na terenu, uključujući lokalno osoblje;
22. smatra da bi EIB Global također trebao biti odgovoran za usklađenost s načelima utvrđenima u Pariškoj deklaraciji o učinkovitosti pomoći i Akcijskom planu iz Accre (odgovornost, usklađivanje, harmonizacija, upravljanje rezultatima i uzajamna odgovornost); tvrdi ta bi načela trebala usmjeravati djelovanje EIB-a kao javne banke zadužene za razvoj; poziva EIB Global da razvije strategiju usmjerenu na jasnu dodanu vrijednost razvoja, kao i program održivog razvoja koji će sadržavati čvrste standarde ljudskih prava i zaštite okoliša, te da u taj proces uključi organizacije civilnog društva;

poziva EIB da se u tom kontekstu pozabavi globalnim posljedicama ruske agresije na Ukrajinu, s posebnim naglaskom na lanac opskrbe hranom i održivi pristup hrani diljem svijeta; poziva EIB da potakne države članice da pozovu svoja ministarstva razvoja da sudjeluju u savjetodavnoj skupini upravnog odbora ogranka EIB Global; ponovno poziva EIB Global da ograniči operacije mješovitog financiranja na područja u kojima one mogu imati dodatnu vrijednost za lokalno gospodarstvo te da osigura da se mješovito financiranje ne koristi za osnovne javne usluge, posebno zdravstvo, obrazovanje i socijalnu zaštitu, s obzirom na to da bi monetizacija mogla pogoršati već postojeće nejednakosti i ugroziti univerzalan pristup tim uslugama; očekuje da će EIB posebnu pažnju posvetiti osiguravanju da u lancima opskrbe za njegove aktivnosti ne bude prisilnog rada; poziva EIB Global da poveća svoju potporu projektima s ograničenom unovčivošću i visokim javnim povratom te da smanji minimalni iznos zajmova za pojedinačne projekte, posebno u najmanje razvijenim zemljama;

23. napominje da se tijekom posljednjih nekoliko godina većina predmeta kojima se bavio mehanizam EIB-a za podnošenje pritužbi odnosila na projekte izvan EU-a; ponavlja svoj poziv EIB-u da se pobrine za to da njegov mehanizam za podnošenje pritužbi bude dostupan, učinkovit i neovisan kako bi se otkrila i otklonila kršenja pravila EIB-a, primjerice kršenja u pogledu mita, zlouporabe sredstava i kršenja ljudskih prava u okviru projekata povezanih s EIB-om; poziva EIB da ojača svoje unutarnje mehanizme za borbu protiv prijevара i korupcije, poboljša transparentnost i kontrolu nad posredovanim operacijama te osigura praćenje bez odgađanja;
24. podsjeća EIB na važnost uključivanja ljudskih prava u njegove postupke dubinske analize, provođenja procjene učinka na ljudska prava, učvršćivanja njegove obveze u pogledu ljudskih prava u odgovornost poštivanja ljudskih prava te djelovanje u potpunoj usklađenosti s člankom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije; prima na znanje nedavnu informativnu bilješku EIB-a u kojoj je ukratko prikazan pristup EIB-a ljudskim pravima te istodobno poziva EIB da pruži pojašnjenje prilikom rješavanja problema, uključujući s vanjskim savjetnicima, odustajanja od projekta ili ostvarivanja povrata zajmova ili ulaganja; poziva na jasna i obvezujuća pravila kojima će se dopuniti informativna bilješka, posebno u pogledu procjene i odustajanje, s obzirom na ponovljene pozive Parlamenta za takvim pravilima; izražava posebnu zabrinutost što EIB od 2015. nije zatražio od nositelja projekata da provedu samostalne procjene učinka na ljudska prava jer bi te procjene trebale dopunjavati procjene učinka na okoliš i društvo; nadalje, ponavlja svoj poziv ogranku EIB Global da osigura uključivo i smisleno savjetovanje i suradnju sa zajednicama na koje utječu njegovi projekti prije njihova odobrenja i u svim fazama provedbe projekta; naglašava da bi trebalo poduzeti posebne mjere kako bi se u savjetovanja uključili autohtoni narodi, žene, osobe s invaliditetom i druge ranjive skupine;
25. podsjeća da su financijska sredstva EIB-a javni novac i da bi uvijek trebala biti predmetom javnog nadzora i odgovornosti; poziva na veću odgovornost prema institucijama EU-a, posebno prema Parlamentu, s obzirom na to da je transparentnost jedan od temelja demokracije; smatra da bi zastupnicima u Europskom parlamentu trebalo omogućiti da EIB-u podnesu pitanja za pisani odgovor, kao što je to slučaj s Europskom središnjom bankom; ponavlja svoj zahtjev za donošenje međuinstitucijskog sporazuma između Parlamenta i EIB-a kako bi se poboljšao pristup dokumentima i podacima EIB-a;

26. zabrinut je zbog toga što EIB zaostaje za drugim javnim financijskim institucijama kad je riječ o transparentnosti i o jamčenju da neće doći do štete zbog njegovih posrednih ulaganja, s obzirom na to da je u indeksu transparentnosti pomoći za 2022. ocijenjen samo ocjenom „zadovoljavajući”¹; podsjeća da je EIB 2021. donio novu politiku transparentnosti koja je u suprotnosti s pretpostavkom otkrivanja i nije u skladu s primjenjivim iznimkama navedenima u Uredbi (EZ) br. 1049/2001² i Uredbi (EZ) br. 1367/2006³; potiče EIB da odmah poduzme mjere u područjima za poboljšanje utvrđenima preporukama Europskog ombudsmana od 21. travnja 2022. o potrebi da usvoji ambiciozniji pristup svojoj praksi objavljivanja, da djeluje u skladu sa zakonima EU-a o transparentnosti i da bude transparentniji u pogledu mogućeg utjecaja projekata koje financira na okoliš, a posebno da pruži više informacija o svim potprojektima financijskih posrednika koji imaju znatan utjecaj na okoliš;
27. poziva EIB da se obveže na jačanje svoje politike protiv porezne prijevare, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza, među ostalim tako što neće financirati korisnike ili financijske posrednike i neće surađivati s financijskim partnerima ako ti korisnici, posrednici ili partneri imaju dokazane negativne reference; poziva EIB da uvede preventivne mjere i redovite procjene poreza usmjerene na nekooperativne porezne jurisdikcije, porezne i fiskalne prijevare, utaje poreza te nezakonito i agresivno izbjegavanje plaćanja poreza;
28. izražava zabrinutost zbog zdravlja i sigurnosti na radu u EIB-u te poziva EIB da u dogovoru s predstavnicima zaposlenika poduzme sve potrebne mjere kako bi se situacija znatno poboljšala; poziva nadalje EIB da aktivno promiče uravnoteženu rodnu zastupljenost na svojim rukovodećim i višim položajima; poziva EIB da dodatno poboljša promicanje svih oblika raznolikosti i uključenosti unutar svojeg ustroja te da u tom području postavi ambiciozne ciljeve.

¹ Publish What You Fund, *Indeks transparentnosti pomoći za 2022.*, 2022.

² Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, SL L 145, 31.5. 2001., str. 43.

³ Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice, SL L 264, 25.9.2006., str. 13.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	26.4.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 30 -: 2 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Katalin Cseh, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Adam Jarubas, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Pierre Larrouturou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Andrey Novakov, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Jan Olbrycht
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	João Albuquerque, Maria Veronica Rossi

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

30	+
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
PPE	José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Adam Jarubas, Janusz Lewandowski, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nils Torvalds
S&D	João Albuquerque, Pietro Bartolo, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques
The Left	Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Nicolae Ștefănuță

2	-
ID	Joachim Kuhs
NI	Andor Deli

2	0
ID	Matteo Gazzini, Maria Veronica Rossi

Objašnjenje korištenih znakova:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržan

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	25.5.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 38 -: 2 0: 10
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Denis Nesci, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Niels Fuglsang, Margarida Marques, Eva Maydell, Andželika Anna Mozdzanowska, Clara Ponsatí Obiols, René Repasi, Eleni Stavrou
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Barry Andrews, Deirdre Clune, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Jarosław Duda, Charles Goerens, Christophe Grudler, Katrin Langensiepen, Ville Niinistö, Vera Tax

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

38	+
ECR	Johan Van Overtveldt
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Deirdre Clune, Christian Doleschal, Jaroslaw Duda, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfíl, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Lídia Pereira, Eleni Stavrou, Inese Vaidere
Renew	Barry Andrews, Gilles Boyer, Charles Goerens, Christophe Grudler, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Eva María Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Niels Fuglsang, Eero Heinäluoma, Margarida Marques, Pedro Marques, Alfred Sant, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Vera Tax, Irene Tinagli
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Stasys Jakeliūnas, Katrin Langensiepen, Ville Niinistö, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen

2	-
ID	Gunnar Beck, France Jamet

10	0
ECR	Michiel Hoogeveen, Andželika Anna Mozdżanowska, Denis Nesci, Dorien Rookmaker
ID	Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
NI	Enikő Győri
S&D	Evelyn Regner, René Repasi, Joachim Schuster

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani